

af motionären föreslagna, lätt leda till de största obehag, om underrättelsen icke behörigen komme borgenären tillhanda. Också torde icke någon grundad anledning förefinnas till missnöje med den nuvarande anordningen, enligt hvilken en borgenär, som har anledning antaga, att jäf mot hans bevakning kan komma att med utsigt till framgång göras, får sjelf eller genom ombud skaffa sig underrättelse, om anmärkning gjorts. Utskottet hemställer alltså,

- 2) att motionen icke heller i dess senare del må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 15 Februari 1886.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

N:o 24.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1886, kl. 12 midd.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 126 och 141 §§ Konkurslagen.

Till handläggning af Lag-Utskottet har från Andra Kammaren häntvisats en inom Kammaren af Herr H. I. Arwidsson väckt motion, N:o 37, af följande lydelse:

»I nu gällande Utsökningsslag af den 10 Augusti 1877 äro på skilda ställen meddelade bestämmelser om skyldighet för den, som i vissa

uppgifna hänseenden vill anlita biträde eller handräckning af utmätningsman, att, der denne så fordrar, förskjuta de kostnader, som för den äskade åtgärdens vidtagande kunna uppstå. Sålunda stadgas

i 59 § 2 mom., att om sökt utmätning ej genast kan företagas, då utmätningsmannen sig inställt, och fara är att godset under tiden stickes ur vägen, utmätningsmannen skall, der borgenären nödig kostnad förskjuter, låta vård hållas öfver godset, till dess utmätning kan ske;

i 74 §, att om det utmätta ej anses kunna med säkerhet lemmas på stället under gäldenärens tillsyn, skall utmätningsmannen låta det af annan der vårdas eller till annat ställe föras, om det så ske kan och borgenär den för godsets vård eller flyttning nödiga kostnad förskjuter;

i 75 §, att om någon skall meddelas förbud att utgifva utmätt fordran eller rättighet, protokollet häröfver skall genom utmätningsmannen tillställas den, hvilken förbudet meddelas, med skyldighet för borgenären att, der utmätningsmannen det äskar, förskjuta kostnaden för förbudets delgivande;

i 81 §, att om öfverexekutor på borgenärs begäran förordnar syssloman att omhändertaga och förvalta utmätt fast egendom, borgenären är pliktig att förskjuta den kostnad, som för egendomens förvaltning kan vara nödlig;

i 98 §, att vid försäljning af utmätt fast egendom borgenär är pliktig, der auktionsförrättaren det äskar, att förskjuta den nödiga kostnaden för utlösande af de härvid erforderliga handlingar;

i 164 §, att om utmätning sökes på grund af dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, sökanden är pliktig att utmätningskostnaden förskjuta, om utmätningsmannen det äskar;

i 165 §, att äfven annan än nyssnämnda kostnad skall, der utmätningsmannen det äskar, förskjutas af den som åtgärden sökt.

Af dessa stadganden framgår, att lagstiftaren ansett sig icke bilihgtvis kunna fordra af de omförmälde tjenstemännen, att desse skulle förskjuta kostnader, som uteslutande påkallades för enskild parts gagn och i dennes intresse och hvilka kostnader understundom kunde för tjenstemannen blifva betungande att utgifva, i synnerhet om han saknade visshet att i sin ordning få dem ersatta af den, som vederbör.

Samma hänsyn har likväl icke alltid gjort sig gällande i äldre författningar. Sålunda innehåller nu gällande Konkurslag af den 18 September 1862 på flerfärdiga ställen föreskrifter derom, att kungörelser rörande vissa med handläggningen af konkursmål sammanhang

egande åtgärder skola dels genom Rättens eller domarens, dels genom Rättens ordförandes försorg till parternas underrättelse i allmänna tidningarna införas. Stadganden härom återfinnas i nämnda lags § 6 mom. 3, § 7 mom. 3, samt §§ 8, 15, 17, 74, 80, 89, 102, 107 och 120. Gifvet är att dessa kostnader, till hvilkas gäldande några medel på förhand icke finnas anvisade åt Rätten, dess ordförande eller domaren, och derföre allenast af denne förskjutas, skola dem ersättas af konkursboet eller enskild part, för hvilkens räkning åtgärden vidtagits. Men huru en sådan ersättning skall dem i verkligheten tillgodokomma för den händelse, som ej sällan inträffar, att konkursboet saknar tillgångar eller den betalningsskyldige icke kan anträffas eller är å utrikes ort boende, derom finnes föreskrift blott för ett enda fall eller den offentliga konkursstämningens införande i allmänna tidningarne. För alla andra fall saknas tillämpligt lagstadgande. Då likväl ett sådant stadgande torde vara af nöden, såvida icke tjenstemannen slutligen skall blifva den, som får vidkännas dessa kungörelsekostnader, hemställer jag att tjenstemannen må, i likhet med hvad åt utmätningsman är medgifvet, berättigas att af vederbörande fordra kungörelsekostnadens förskjutande.

I sådant afseende får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen ville för sin del besluta och antaga följande förändrade lydelse af Konkurslagen 126 §:

»Nu varder — — — fortsättning äro att tillgå. Kostnaden för de i denna lag föreskrifna kungörelsers införande i allmänna tidningarne skall, der så fordras, af vederbörande förskjutas. Finnes ej i boet — — — förskjutet blifvit.»

Konkurslagens 141 § stadgar, »att alla handlingar i konkursmål skola tvefalt inlemmas, ehvad det sker till Rätten, domaren eller Rättens ombudsman. Försummar det någon; gälde lösen för afskrift af den eller de handlingar, som ej sålunda ingifvits».

Oaktadt det ännu icke är part lagligen medgifvet att med allmänna posten till Rätten eller domaren direkt insända bevakningshandlingar i konkursmål, hafva likväl parter tadt och ofta begagnat sig af ett dylikt befordringssätt. Då domstolarne likväl velat, såvidt på dem kunnat bero, söka bereda allmänheten all den lättnad i deras beröring med dem, hvilka förhållandena kunna medgifva, hafva sålunda inkomna

handlingar, så vidt mig bekant är, ock blifvit emottagna och i samma ordning behandlade som om de blifvit af parten eller dess ombud till domstolen inlemnade. Härvil har likväl ej sällan inträffat, att parten underlätit att iakttaga den här ofvan omförmälda föreskriften om alla handlingars ingifvande i två exemplar, utan insändt dem blott i ett sådant. Visserligen innehåller nyss åberopade lagrum föreskrift huru i sådan händelse bör förfaras; men derest en sådan försumlig part, som är tillstädes, vägrar att gälda stadgad lösen och det sedermera icke kan hos honom utfärs, eller kunskap saknas hvor parten har sitt hemvist, eller detta är utrikes, blifver det till sist Rätten eller domaren, som får vidkännas kostnaden för den enskilda partens försummelse att ställa sig gällande lagbud till efterrättelse. Det enda verkamma botemedlet mot en sådan försummelse synes vara ett stadgande, att å skrift, som icke tvefalt inlemnas, eller hvarför afskriftslösen icke samtidigt gäldats, afseende icke må fästas. Jag får derföre vördsamt hemställa, det Riksdagen behagade för sin del besluta, att 141 § Konkurslagen skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Alla handlingar i konkursmål skola tvefalt inlemnas, ehvad det sker till Rätten, domaren eller Rättens ombudsman. Försummas det och gäldas ej på anfordran vid inlemnandet den nödiga lösen för afskrift af den eller de handlingar, som sålunda ej ingifvits, då må å handling, hvaraf afskrift saknas, något afseende ej fästas.»

Förevarande motion innefattar två särskilda förslag, hvilka icke stå i något närmare samband med hvarandra, hvarför de torde böra hvart för sig behandlas.

Hvad då först angår den ifrågasatta ändringen af 126 §, så anser Utskottet, i likhet med motionären, att Konkurslagen i det af motionären uppgifna afseende är behäftad med en brist, som kan blifva känbar för domaren. Det förekommer nemligen ej sällan, att yrkanden framställas om gäldenärers försättande i konkurs, ehuru de, enligt hvad allmänt antages, sakna alla tillgångar. Anledningarna till sådana yrkanden kunna vara af flerehanda slag, såsom förmidan att gäldenär skall kunna derigenom förmås att uppgifva någon dittills undanhållen tillgång eller önskan att få honom underkastad någon ansvarsföljd, som endast är på konkursgäldenär tillämplig. Då det sedermera visar sig att gäldenär verkligen saknar tillgångar, kan det inträffa, att do-

marene sjelf får vidkännas åtskilliga kostnader, som af konkursen försakats och hvilka han på grund af lagens stadganden nödgats förskottsvis bestrida.

Motionären har emellertid uteslutande fäst sig vid ett visst slag af sådana kostnader, nemligen de som föranledas af de i Konkurslagen föreskrifna kungörelsers införande i allmänna tidningarna. Det finnes dock äfven andra sådana utgifter, bland hvilka särskilt torde böra framhållas den för domaren å landet stundom rätt dryga kostnaden för hans egen inställelse å tingsstad eller annan ort, der konkursförhör hålls.

Då den ifrågavarande olägenheten således icke kan antagas blifva genom den föreslagna ändringen af 126 §:s lydelse på ett tillfredsställande sätt afhjelpt, så finner Utskottet sig böra hemställa,

1) att motionen i dess förra del icke må af Riksdagen bifallas.

Beträffande vidare motionens andra del, hvaruti föreslås ändring af 141 § Konkurslagen, anser Utskottet den ifrågasatta ändringen ingalunda tillrådlig. Den olägenhet, som framkallat förslaget, torde ej vara synnerligen betydlig, och, enligt Utskottets tanke, bör lagstiftaren undvika att på en så obetydlig formel försummelse som den här ifrågavarande grunda en preklusion, hvilken, om den också ej är absolut, dock alltid skulle förorsaka borgenären de obehag, som äro förenade med en efterbevakning.

Utskottet får följaktligen hemställa,

2) att motionen icke heller i dess senare del må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 15 Februari 1886.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.